Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

FCÁT

Foghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga (FCÁT)

Ag treabhadh linn…

Cruinniú tacaíochta a 7 ar líne

CC BY NC

Nósanna do na Cruinnithe ar líne

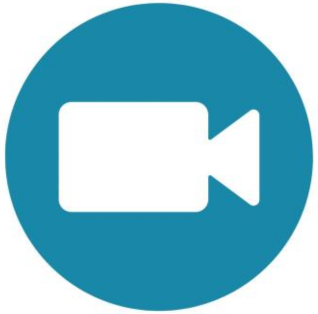

Cuir do cheamara ar siúl.

Am Machnamhach

Múch an micreafón nuair nach bhfuil tú ag caint.

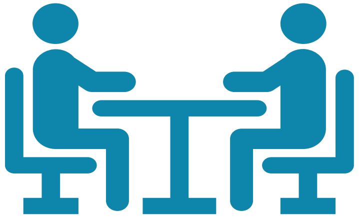

Seomraí ar leithligh

Rannpháirtíocht.

Aimsigh an Seanfhocal

1

Ar scáth a chéile a mhaireann na daoine

2

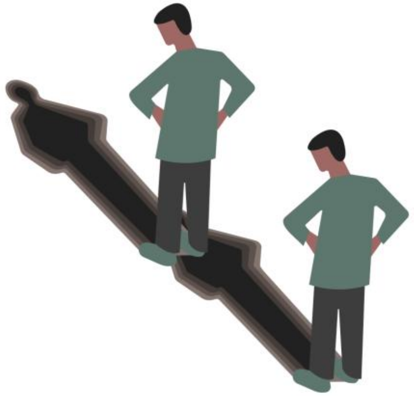

3

An té a bhíonn siúlach, bíonn sé scéalach

Briseann an dúchas trí shúile an chait.

6

Giorraíonn beirt bóthar

4

Bionn an fhírinne searbh

5

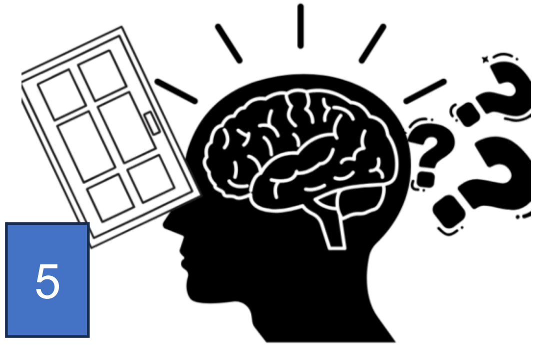

Doras feasa fiafraí

Clár Ama an Tionscadail - Athrú

Cruinniú:12-1

Cruinniú: 2-3

Cruinniú:1-2

Cruinniú: 3-4

23ú Feabhra

LÁ EFG in IO Chill Dara 10.30 – 4.00

EANÁIR

D	L	M	C	D	A	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FEABHRA

D	L	M	C	D	A	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

MÁRTA

D	L	M	C	D	A	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	X	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Cruinniú 8
&
Aiseolas: 11-12

Intinní Foghlama: Seisiún 7

- Sprioc na seachtaine seo caite: Eispéiris a roinnt
- Stráitéis an lae: Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim
- Cá bhfuil ár dtriall? Ag machnamh siar agus ag féachaint ar aghaidh

Eispéiris a roinnt ar sprioc na seachtaine seo caite

- An úsáid a bhain nó a bhainfidh mé as ceann do na hacmhainní seo nó acmhainn eile (sa rang FCÁT nó rang eile).
- Roghnaigh rud amháin ó do dhialann mhachnaimh na seachtaine seo agus roinn é...

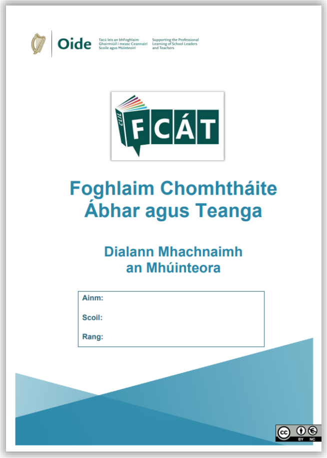

5 nóiméad

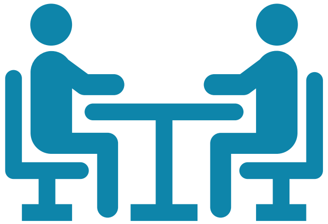

Seomraí ar leithligh

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

FCÁT

Foghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga

&

an Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim

CC BY NC

Trí Chéim sa DUF

Modhanna éagsúla a dhearadh

- don rannpháirtíocht
- don léiriúchán
- don ghníomhaíocht agus léiriú.

Cur Chuige Trí Bliana an Tionscadail

Oide

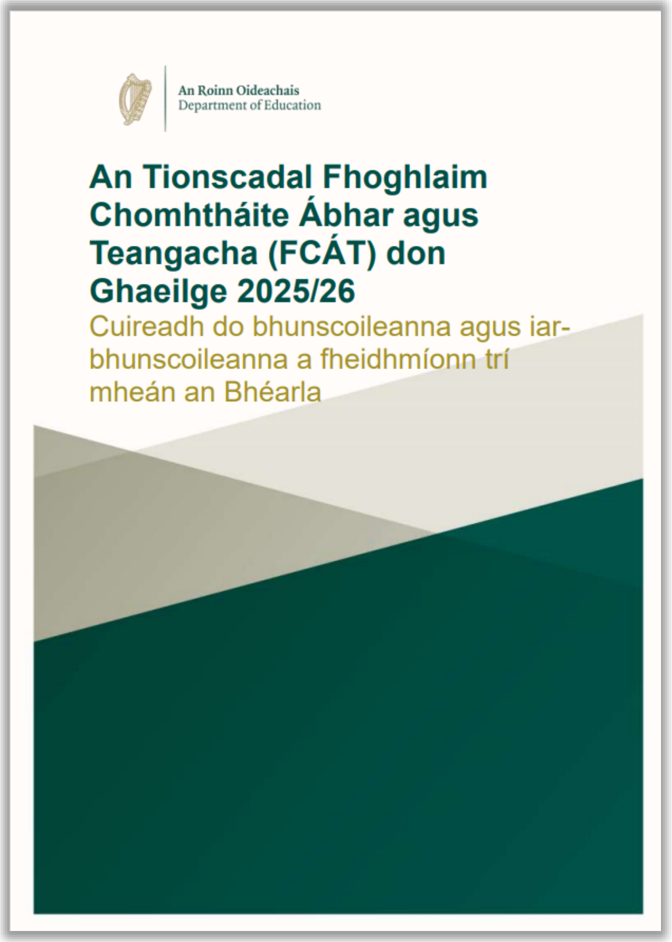
An Roinn Oideachais
Department of Education

An Tionscadal Fhoghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teangacha (FCÁT) don Ghaeilge 2025/26

Cuireadh do bhunscoileanna agus iar-bhunscoileanna a fheidhmíonn trí mheán an Bhéarla

Foghlaim Gairmiúil
Téama & Fócas

Bliain 1: Timpeallacht Foghlama
Réiteach, Traenáil & Cur i bhfeidhm

Bliain 2: Rannpháirtíocht an Fhoghlaimeora
Traenáil, Forbairt & Leathnú

Bliain 3: Féiniúlacht an Fhoghlaimeora
Mionleasú & Neamhspleáchas

Conas atá an tionscadal ag athrú/dul chun cinn bliain ar bhliain?

Creat CLIL/FCÁT – Trí Chéim

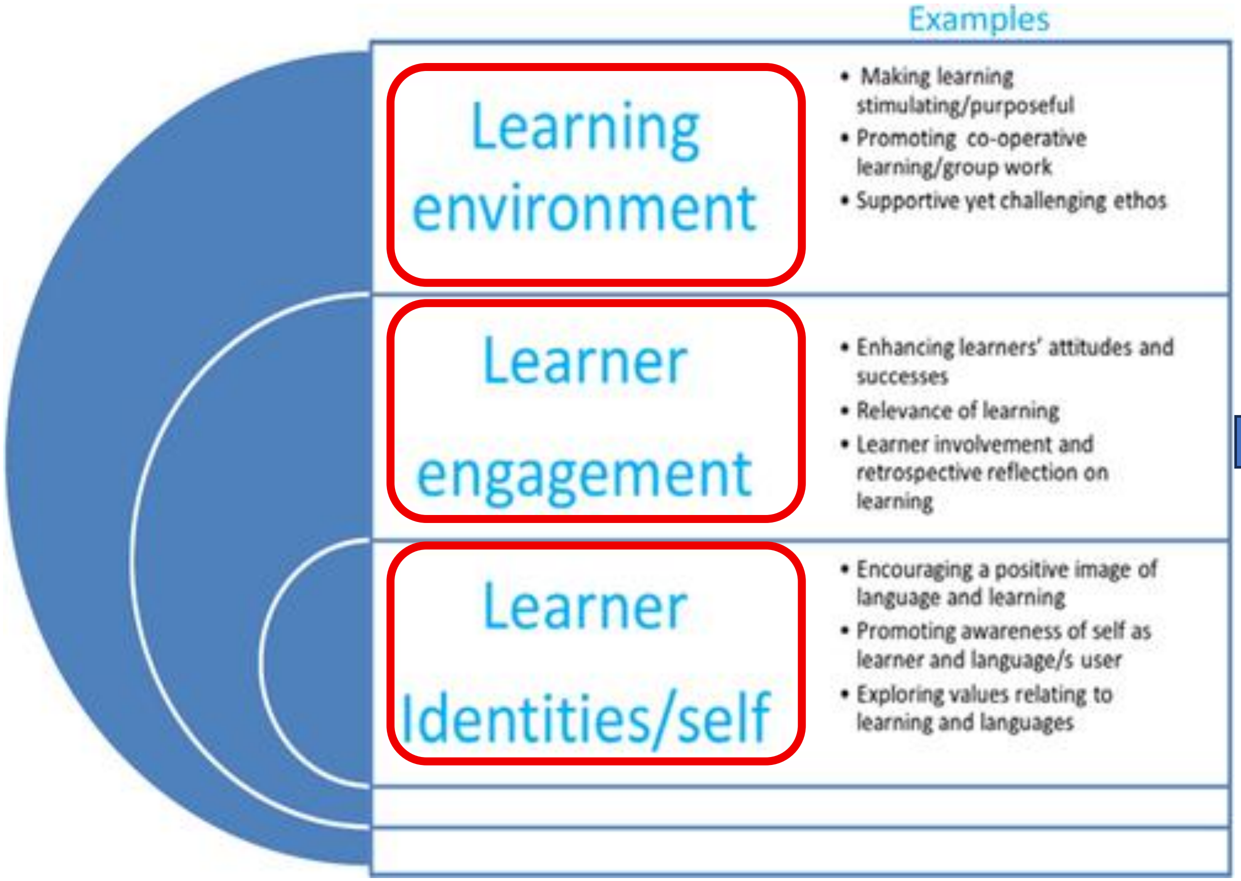

dearfach, spreagúil, tacúil agus sábháilte

foghlaim chomhoibríodh agus rannpháirtíocht dearfach

ag cothú íomhánna dearfacha dóibh féin mar fhoghlaimeoirí teanga.

(Coyle, 2013)

Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (DUF)

Modhanna éagsúla a dhearadh don **Rannpháirtíocht** Design multiple means of **Engagement**	Modhanna éagsúla a dhearadh don **Léiriúchán** Design multiple means of **Representation**	Modhanna éagsúla a dhearadh **don Ghníomhaíocht agus don Léiriú** Design multiple means of ***Action and Expression*** (Dunne & Ní Aogáin, 2025, lch 7)

Bliain 1: Timpeallacht Foghlama *Réiteach, Traenáil & Cur i bhfeidhm*	*Bliain 2: Rannpháirtíocht an Fhoghlaimeora* *Traenáil, Forbairt & Leathnú*	*Bliain 3: Féiniúlacht an Fhoghlaimeora* *Mionleasú & Neamhspleáchas*

Learning environment
- Making learning stimulating/purposeful
- Promoting co-operative learning/group work
- Supportive yet challenging ethos

Learner engagement
- Enhancing learners' attitudes and successes
- Relevance of learning
- Learner involvement and retrospective reflection on learning

Learner Identities/self
- Encouraging a positive image of language and learning
- Promoting awareness of self as learner and language/s user
- Exploring values relating to learning and languages

(Coyle, 2013)

Oide

An Zón ⟷ Scafláil ⟷ DUF

Zón Neasfhorbartha (Zone of Proximinal Development)

Ní féidir le scoláirí é a dhéanamh

Vygotsky, 1978

SCAFLÁIL FOGHLAMA

Rannpháirtíocht

- Spéis agus Rogha
- Aoibhneas agus súgradh
- Cuspóir
- Comhoibriú agus Comhfhoghlaim
- Machnamh

Modhanna Scaflála

Oide

- Íomhánna
- Eagraithe grafacha
- Tarraingt ar réamheolas nó Réamhmhúineadh
- An múinteoir ag smaoineamh os ard
- Cuir san ord ceart nó Gníomhaíocht mhuileata
- Ceistiú éifeachtach nó Cum na ceisteanna
- Eiseamláirí agus athrá nó Sampla réamhdhéanta
- Abairtí – samplacha/tús/frámaí/le bearnaí
- Treoir - gníomh - treoir - gníomh
- Cas agus caint

Scafláil: Timpeallacht Dearfach & Rannpháirtíocht

Oide

Modhanna Scafláala

Oide

- Íomhánna
- Eagraithe grafacha
- Tarraingt ar réamheolas nó Réamhmhúineadh
- An múinteoir ag smaoineamh os ard
- Cuir san ord ceart nó Gníomhaíocht mhuileata
- Ceistiú éifeachtach nó Cum na ceisteanna
- Eiseamláirí agus athrá nó Sampla réamhdhéanta
- Abairtí – samplacha/tús/frámaí/le bearnaí
- Treoir - gníomh - treoir - gníomh
- Cas agus caint

Pléigh féidearthacht atá ag modh amháin i do rang FCÁT

Seomraí ar leithligh

5 nóiméad

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

FCÁT

Ag Machnamh Siar

&

Ag Féachaint ar Aghaidh

cc BY NC

Guthanna Éagsúla

Cén t-athrú a tháinig ar mheon/thuairimí na scoláirí ó thús go dtí deireadh an tionscadail?

Ba mhaith liom foghlaim faoin tionchar a bheidh ag an eispéireas seo ar Ghaeilge na scoláirí amach anseo nuair a bheidh deireadh leis an tionscadal.

Oide

FCÁT- Tionscadal na Roinne

I measc na mbuntáistí do scoláirí tá:

- **Feabhas ar spreagadh agus eolas na scoláirí** sa **Ghaeilge** agus san **ábhar** araon
- Feabhas ar **scileanna cognaíocha** na scoláirí, ar nós **smaointeoireacht ardoird agus criticiúil**
- **Feasacht agus eolas cultúrtha** na scoláirí a fhorbairt
- **Straitéisí teanga agus cumarsáide na scoláirí a fhorbairt.**

Cén t-athrú a tháinig ar mheon/thuairimí na scoláirí ó thús go dtí deireadh an tionscadail?

Guth an Scoláire

Cén t-athrú a tháinig ar mheon/thuairimí na scoláirí ó thús go dtí deireadh an tionscadail?

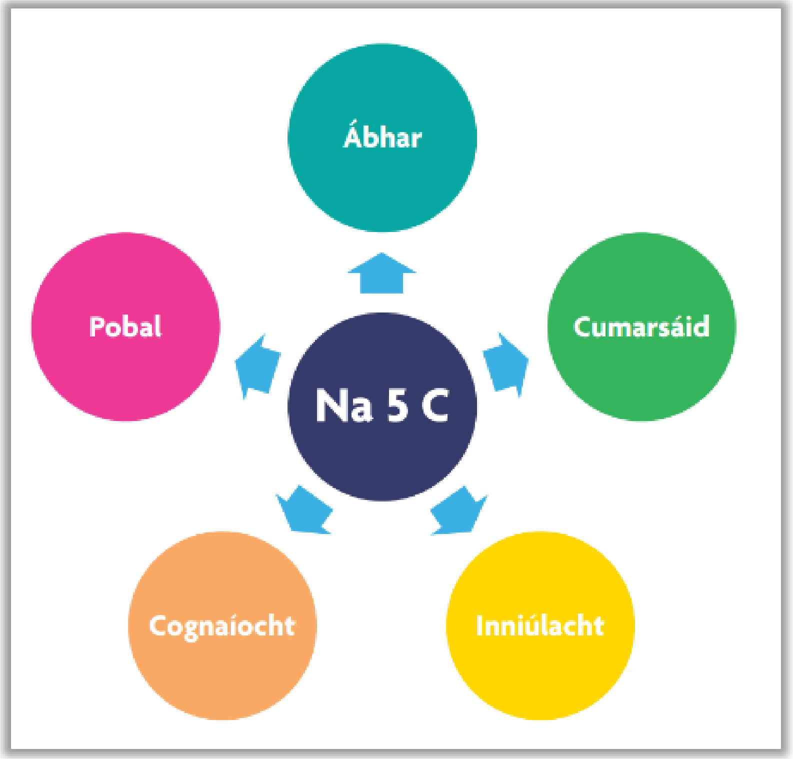

Ó Domhnaill, 2024, lch5

<u>Mo Thuairimí (Don Scoláire)</u>

A) Ar fhoghlaim mé rudaí nua faoin ábhar (.......................)?

Níor fhoghlaim.................... Beagáinín ....D'fhoghlaim mé a lán

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

B) Ar fhoghlaim mé rudaí simplí agus rudaí casta faoin ábhar?

Níl a fhios agam....................Rudaí simplí..............Rudaí simplí agus casta

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

C) Ar thaitin sé liom a bheith ag labhairt i nGaeilge le daoine eile?

Níor thaitin....................Bhí sé ceart go leor..............Thaitin sé go mór liom

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

D) An bhfuil níos mó Gaeilge ar eolas agam anois?

Níl..................................... Beagáinín..............................I bhfad níos mó

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

E)An bhfuil an Ghaeilge níos tábhachtaí dom anois?

Níl....................................Beagáinín.....................I bhfad níos tábhachtaí

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

FCÁT- Tionscadal na Roinne

I measc na mbuntáistí do mhúinteoirí tá:

- Méadú ar dheiseanna **d'fhorbairt ghairmiúil** - tuiscint ar an **gcur chuige FCÁT**, ar na **prionsabail oideolaíochta** atá mar bhunús le FCÁT, ar **oideolaíochtaí eile** teagasc teanga
- Deiseanna **comhoibriú le comhghleacaithe**, chomh maith le múinteoirí ó shuíomhanna agus scoileanna eile
- **Leibhéil spreagtha ardaithe** maidir le foghlaim na Gaeilge i measc foghlaimeoirí ina gcuid ranganna.

Ba mhaith liom foghlaim faoin tionchar a bheidh ag an eispéireas seo ar Ghaeilge na scoláirí amach anseo nuair a bheidh deireadh leis an tionscadal.

Feasacht ar an tionscadal a leathnú

Oide

Ba mhaith liom foghlaim faoin tionchar a bheidh ag an eispéireas seo ar Ghaeilge na scoláirí amach anseo nuair a bheidh deireadh leis an tionscadal.

BICS & CALP

A Chara,

Mar is eol duit, bhí mé i mbun tionscadail CLIL nó Foghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga le mo rang .... le hocht seachtaine anuas. Ós rud e go bhfuil na scoláirí seo agat i rang teanga, bheinn an bhuíoch díot as cúig nóiméad a thogáil chun aon rud suntasach a tugadh faoi deara sa rang teanga a roinnt liom.

A) An ndearna na scoláirí aon tagairt don obair FCÁT a bhí ar siúl acu?

Ní dhearna .... Beagáinín ....Tagairt go rialta

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

B) An raibh siad níos toilteanaí Gaeilge a labhairt os ard?

Ní raibh..............................Beagáinín...................I bhfad níos toilteanaí

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

C) Ar tháinig aon fheabhas ar a nGaeilge shóisialta, neamhfhoirmiúil?

Níl a fhios agam....................Feabhas beag ....Feabhas mór

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

D) An raibh siad níos cumasaí maidir le ceisteanna ardchognaíochta ar nós “Conas?” “Cén fáth?” “Cad é do thuairim?”

Nílim cinnte...................... Beagáinín......................I bhfad níos cumasaí

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

E)An dóigh leat go raibh tionchar dearfach ag an teangmháil bhreise leis an nGaeilge ar a meonta i leith na teanga?

Ní raibh..............................Beagáinín...................tionchar an-dearfach

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Plé ar na Teimpléid Aiseolais

Conas a bhainfeá úsáid as na foirmeacha i do chomhthéacs?

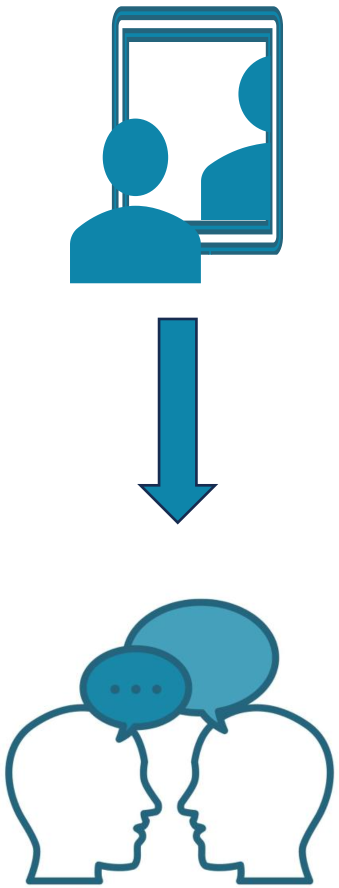

An athrófá aon cheist nó an gcuirfeá aon cheist sa bhreis ann?

Do mhachnamh féin mar chabhair dúinn

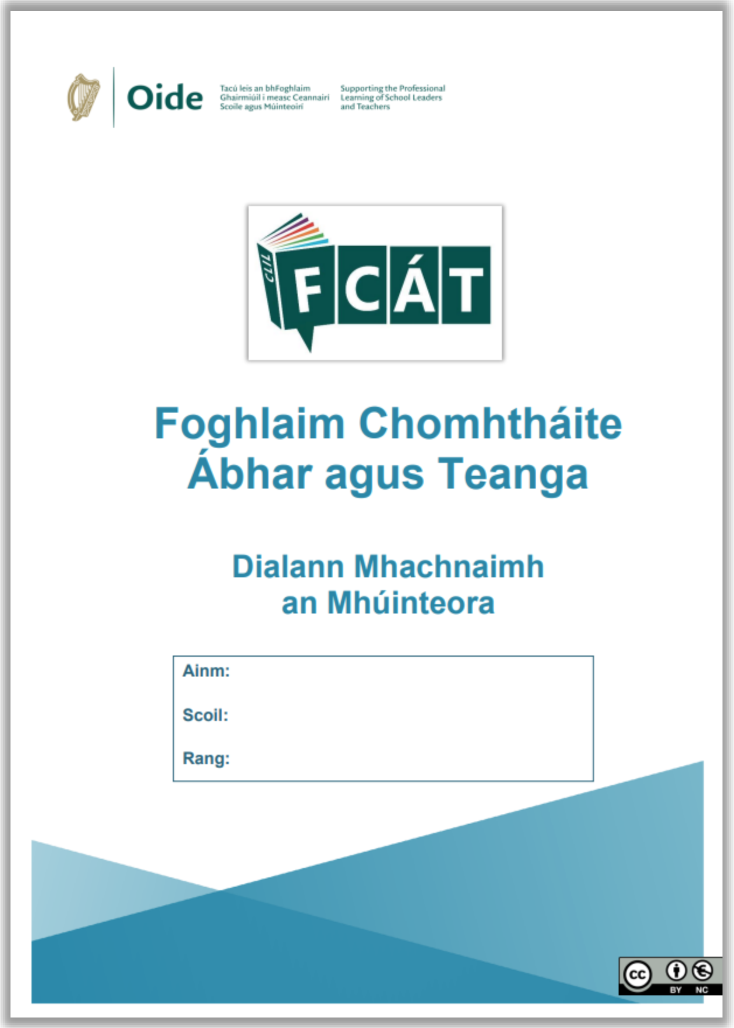

Oide Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

FCÁT

Foghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga

Dialann Mhachnaimh an Mhúinteora

Ainm:

Scoil:

Rang:

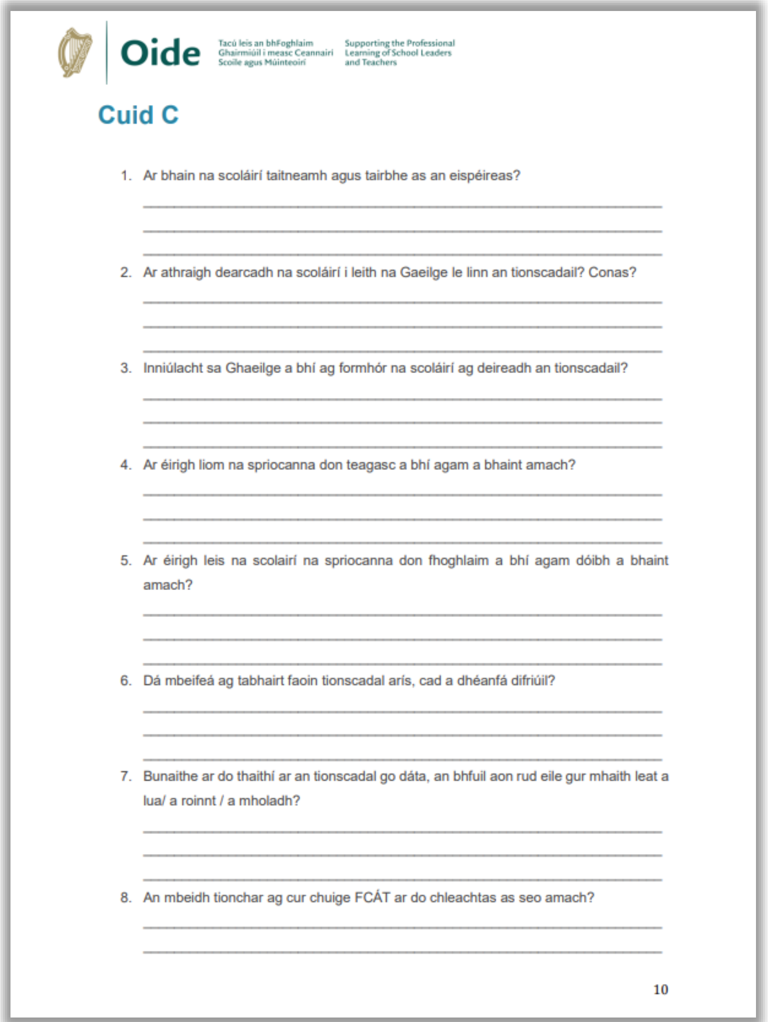

Oide Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Cuid C

1. Ar bhain na scoláirí taitneamh agus tairbhe as an eispéireas?
2. Ar athraigh dearcadh na scoláirí i leith na Gaeilge le linn an tionscadail? Conas?
3. Inniúlacht sa Ghaeilge a bhí ag formhór na scoláirí ag deireadh an tionscadail?
4. Ar éirigh liom na spriocanna don teagasc a bhí agam a bhaint amach?
5. Ar éirigh leis na scolairí na spriocanna don fhoghlaim a bhí agam dóibh a bhaint amach?
6. Dá mbeifeá ag tabhairt faoin tionscadal arís, cad a dhéanfá difriúil?
7. Bunaithe ar do thaithí ar an tionscadal go dáta, an bhfuil aon rud eile gur mhaith leat a lua/ a roinnt / a mholadh?
8. An mbeidh tionchar ag cur chuige FCÁT ar do chleachtas as seo amach?

10

FCÁT & "An Plean Gnímh don Ghaeilge i Scoileanna Meán-Bhéarla"

Conas atá an tionscadal ag athrú/dul chun cinn bliain ar bhliain?

Tacú le teagasc ábhar eile trí mheán na Gaeilge trí rannpháirtíocht bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna i dtionscadail foghlama comhtháite ábhair agus teanga (FCÁT) atá maoinithe ag an Roinn Oideachais agus Óige a mhéadú

(ROÓ, 2025, lch.17)

Mar ~~fhocal~~ nóta ♪ scoir…..

Curfá: Táimid ag lorg slí níos úire, Chun an teanga a dhéanamh níos suimiúla. Oscail do chluasa, oscail do shúile! Tá'n Ghaeilge ag fás, ag dul níos tapúla.

Ábhar Tacaíochta:

Bileog Oibre - Sraith Shóisearach

Foghlaim TG4

https://foghlaim.tg4.ie/ceacht/6369670164112?relatedVideoIds

Oide

Breithnithe Deiridh

Cad iad na gníomhaíochtaí atá le déanamh ag eascairt ón bplé inniu?

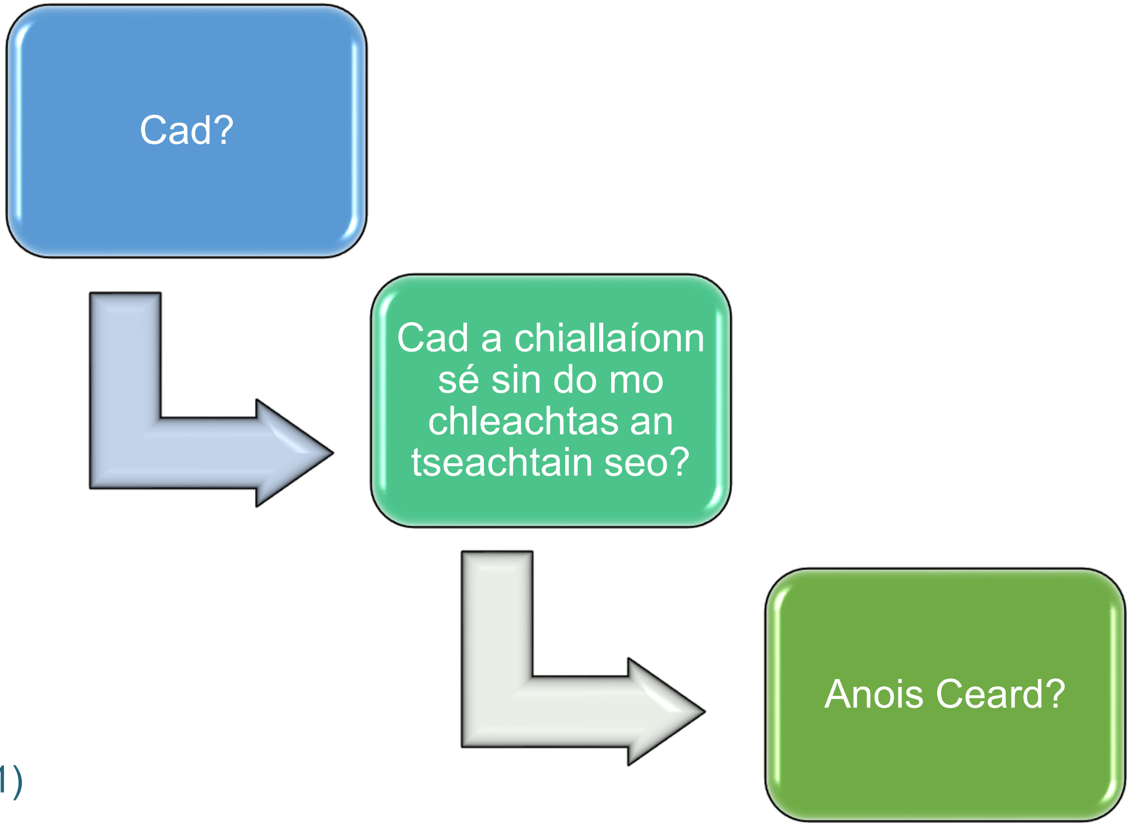

Curtha in oiriúint ó Rolfe et al. (2001)

Clár Ama an Tionscadail - Athrú

Cruinniú:12-1

Cruinniú: 2-3

Cruinniú:1-2

Cruinniú: 3-4

23ú Feabhra

LÁ EFG in IO Chill Dara 10.30 – 4.00

EANÁIR

D	L	M	C	D	A	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FEABHRA

D	L	M	C	D	A	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

MÁRTA

D	L	M	C	D	A	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18		20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Cruinniú 8
&
Aiseolas: 11-12

Tagairtí

An Roinn Oideachais agus Óige (2025) “Is féidir liom, is féidir linn…Plean Gnímh don Ghaeilge i Scoileanna Meán-Bhéarla” gov.ie

Coyle, D. (2013). “ Listening to learners: An investigation into ‘successful learning’ across CLIL contexts”, in International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, 16: 244-266.

Dunne, C.M. agus Ní Aogáin, S. (2025) “An Ghaeilge do Gach Duine: An Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim” An Chomhairle um Oideachas Gaeltachta agus Gaelscoileanna / Institiúid Oideachais Marino.

Ó Dónaill, C. (2024) ‘Foghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga (FCÁT) Ó Theoiric go Cleachtas’ (Ollscoil Uladh)

Rolfe, G., Freshwater, D., & Jasper, M. (2001). Critical reflection for nursing and the helping professions: A user’s guide. Palgrave Macmillan.

Vygotsky, L.S. (1978) ‘Mind in society: the development of higher psychological processes’ Massachusetts: Harvard University Press.

Míle buíochas

Feicfimid ar líne sibh
Dé Máirt, 24 Márta 2026
ag a 11:00 r.n